

FAKULTNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLMOUC, HÁLKOVA 4

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

Angličtina kolem nás

Olomouc, červen 2014

Matěj Mičulka

Vedoucí práce:

PaedDr. Jana Pecháčková

Obsah

1	Angličtina v našem prostředí.....	6
1.1	Angličtina v ulicích.....	6
1.2	Please. Take what you need.....	8
2	Angličtina ve filmech, v televizi	10
2.1	Dabing v televizi.....	10
2.2	Dabing a titulky v kinech.....	11
3	Angličtina a internet	12
4	Angličtina a hudba.....	13
4.1	Působení angličtiny v hudbě.....	13
4.2	Angličtina v české hudbě.....	14
5	Vliv angličtiny na češtinu a ostatní jazyky	15

Abstrakt

V této práci pojednávám o výskytu a vlivu angličtiny všude kolem nás. Poukazuju na to, jak můžeme často vidět angličtinu v našem venkovním prostředí a v našich ulicích, například v podobě nápisů nebo různých překladů pro cizince. Taktéž zde uvádím objev v podobě projektu „Please. Take what you need...“. Dále si všímám toho, jak se můžeme často potkávat s angličtinou i ve filmech nebo seriálech a jak to ovlivňuje český dabing a překlad. Upozorňuji i na zájem o angličtinu a původní znění ze strany filmových fanoušků a na to jak to určitým způsobem ovlivnilo distribuční metody v českých kinech. Nezapomínám ani na vliv internetu, který je z velké části jenom v angličtině a na to jak se dostal do naší mluvy a naší kultury. Poté zmiňuju i hudbu, kterou vnímáme dennodenně, a může nás dost výrazně formovat. Vzhledem k tomu, že je většina písníček v angličtině, i to na nás může mít dopad a některé texty nás mohou výrazně ovlivňovat, což vede k širšímu poznávání angličtiny a jejího užití v textech různých skladeb. V tomhle ohledu píšou i o českých kapelách a interpretech, kteří se do světa angličtiny také snaží dostat a o tom, jak je tohle snažení úspěšné nebo ne a jaký to má vliv na jejich budoucí kariéru. Na závěr pak dávám i přímé příklady toho, jak se angličtina objevuje i v naší mluvě a jaké různé fráze a výrazy používáme, často i bez toho, abychom si to uvědomovali.

Abstract

I'm writing about how English as a language is in a certain way all around us and how we can get in touch with English almost everyday and almost everywhere even in the Czech Republic. As a first example I'm pointing out how we can see English in the streets. We can see a lot of signs or directions in English in our city, mainly because of all the landmarks and historical buildings here in Olomouc, that are very attractive for tourists. I also mention an interesting project, that I've discovered called „Please. Take what you need...“ In the next chapter, I talk about how watching movies and TV shows with the original sound that are mostly in English can help the foreigners and especially the Czechs to learn some English and how dubbings can even ruin your enjoyment from some movie or a TV show. Then I write about the internet and how most of all the internet websites are in English. I do consider English in music as well and how everybody listens to at least some music in English and how that can influence you to start to be interested in English and in understanding all the lyrics and then I also write about Czech bands and singers, that are singing in English and what does that mean for their career. And in the end I'm pointing out all the phrases and words that we use in a normal everyday language that originate from English and how we often don't even notice, that we use them.

ÚVOD

Moje závěrečná práce je na téma Angličtina kolem nás. V tomto tématu se snažím zachytit vlivy angličtiny na naše prostředí, kulturu a společnost, nejen u nás v České republice. Také chci zdůraznit, jak často se angličtina objevuje kolem nás a jak často ji vnímáme a slyšíme, ať chceme nebo ne. Jak je i zneužívána nebo často užitá ve špatném kontextu. V práci se snažím ukázat, že se tento jazyk objevuje na hodně místech kolem nás a že je naprostý lidský základ umět z něho alespoň pár slovíček, ať už jste jakékoliv národnosti. Od začátku mi to přišlo jako velice obšírné téma, které jde zpracovat různými způsoby a jde se v něm zaměřit na spoustu věcí. Zvolil jsem si psát tedy o těch, které mě zajímají nejvíce. Taky právě proto jsem si zvolil toto téma, připadalo mi totiž, že se můžu zabývat věcmi, které mi přijdou zajímavé, a chci se o ně podělit s ostatními. Ať už jde o filmy, hudbu nebo anebo angličtinu samotnou, o všechny tyto oblasti mám zájem a baví mě, což jsem se snažil do práce promítnout. Beru to zároveň jako motivaci pro ostatní, aby se jí nebáli a hlavně aby ji chtěli umět používat, protože jde o jazyk, který se opravdu vyskytuje všude a je velice dobré a užitečné ho umět. Snažím se, aby se v mojí závěrečné práci bylo zahrnuto vše důležité a aby bylo pro všechny zajímavé o těchto věcech číst a zabývat se nimi. Chci ukázat, že jde o jazyk zábavný a moderní. Doufám, že tedy nějakým způsobem budu moct motivovat některé lidi k tomu, aby měli o tento jazyk větší zájem a třeba se ho i začali učit, protože to opravdu není zas tak těžké a stojí to za to.

1 Angličtina v našem prostředí

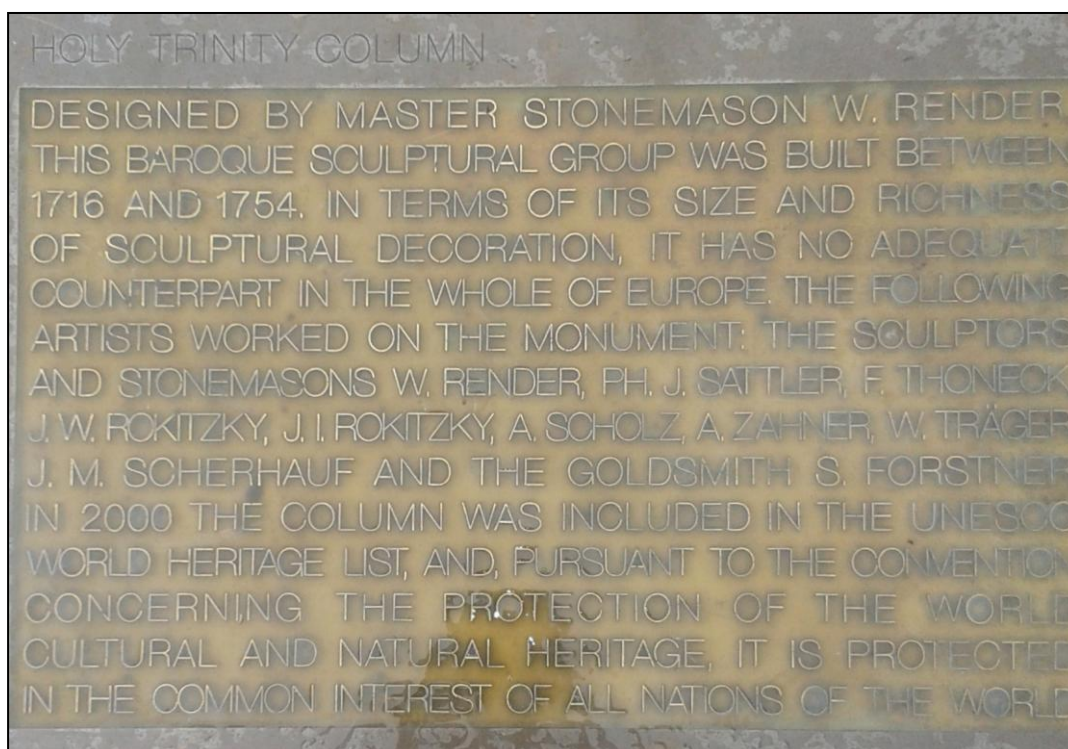
1.1 Angličtina v ulicích

Angličtina se může vyskytovat kolem nás ve všelijakých různých oblastech a jednou z nich jsou i bezpochyby ulice a vůbec prostředí kolem nás, když jdeme ven. Obzvláště v takovém městě jako je Olomouc, která má určité evropské renomé, je tu památka UNESCO a v neposlední řadě jde o ryze studentské město, kde se vyskytuje spousta nejen českých studentů. Tudíž je logické, že se můžete s angličtinou setkat na různých místech. Nejčastěji to můžeme pozorovat asi u vícejazyčných nápisů, hlavně co se týče map a ukazatelů, které pomáhají se orientovat ve městě. Takových nápisů můžeme najít hlavně v centru víc než dost. Můžeme na nich pozorovat taktéž překlady názvů některých památek. Většinou jde o doslovný, ale správný překlad, člověka to ale nutí trochu přemýšlet nad tím, jestli to není zbytečné, protože by se asi dalo shodnout na tom, že většina lidí řekne původní název Nelson's Column a ne překlad Nelsonův Sloup. Trošku jde tedy o mírné „přeangličťování“, které můžeme taky vidět u spousty lidí mluvících anglicky druhým jazykem a představujících se ekvivalentem svého jména v anglicky mluvících zemích, aniž by řekli, jak se vlastně doopravdy jmenují. U obojího jde o subjektivní pocit daného člověka, ale já osobně si myslím, že to už je za hranicí toho, co by mělo být pro rodilé mluvčí překládáno. Úplně všechno jim zjednodušovat nemusíme.

Obr. 1 Vícejazyčné popisy u mapy centra

Co je naopak velmi dobré, je přítomnost anglického popisu u Sloupu Nejsvětější Trojice, který už jasně vyjadřuje, že jde o opravdovou mezinárodní památku a pro turisty po celém světě určitou motivací přijet až sem a podívat se na tuto památku. Dnes už u každé aspoň trochu známé památky najdete anglický popis pro cizince. Může dát cizincům historický kontext a i obecně znázorňuje jakým mezinárodním jazykem angličtina opravdu je. Pokud tedy kamkoliv vložíte anglický popis nebo nějaký kontext v angličtině, můžete bezpečně říct, že umožňujete informační přístup lidem po celém světě a nikdo vám nemůže říct, že byste neotevírali záležitost celému světu, bez ohledu na národnost.

Obr. 2 Anglický popis u Sloupu Nejsvětější Trojice v Olomouci

Jako pomyslnou třešničku na dortu můžete považovat to, že angličtinu můžeme najít i u takové všední věci jako je kanalizace. U většiny kanálů v Olomouci najdete anglické označení odvodňovacího systému „DRAIN SYSTEM PLUS 150“. Angličtinu tedy můžeme opravdu najít všude, dokonce i u kanálu.

Obr. 3 Anglické označení odvodňovacího systému

1.2 Please. Take what you need...

Velice zajímavý objev je na mostě u řeky Bystřičky, nedaleko Žižkovu náměstí. Jde o přilepený papír na strom s nápisem „Please. Take what you need...“. To mě zaujalo, a tak jsem se pokusil najít na internetu, jestli jde o něco specifického. Zjistil jsem, že jde o projekt, který odstartovala v roce 2011 studentka Katie North, když poprvé vyvěsila tento nápis na své koleji na vysoké škole. Šlo o papír, kde byl právě nápis „Please. Take what you need...“, což v překladu znamená: Prosím. Vem si, co potřebuješ. Pod tímto nápisem byly různé malé nápisy, které se daly odtrhnout, a na nich bylo napsáno 9 různých věcí: Love, Joy, Peace, Patience, Courage, Understanding, Kindness, Goodness, Gentleness, Self Control, Passion, Strength, Freedom. V překladu: Lásky, Radost, Pokoj, Trpělivost, Odvaha, Porozumění, Laskavost, Dobrota, Jemnost, Sebeovládání, Vášeň, Síla, Svoboda. Význam toho všeho byl, aby si každý člověk vzal, co zrovna v životě potřebuje. Taky asi rozhodně není náhodou to, že tento seznam skoro přesně kopíruje seznam plodů Ducha Svatého, který je popsán apoštolem Pavlem v Bibli. Dnes už se tento skvělý a originální nápad od roku 2011 rozšířil po celém světě a jeden příklad se podařil najít i v Olomouci. Na obrázku č. 4 papírky už nenajdete, protože už si zřejmě každý, kdo se u stromu zastavil, vzal, co potřebuje. Tato věc tedy znázorňuje další rozšířenost angličtiny a taky to, jak jeden dobrý nápad může nenápadně zasáhnout celý svět.

Obr. 4 Please take what you need

Obr. 5 Originální nápis volně stáhnutelný z internetu

2 Angličtina ve filmech, v televizi

2.1 Dabing v televizi

Každodenně se setkáváme s televizní nebo filmovou produkcí, která je v původním jazyce anglicky. Zná to každý, zapnete si televizi a zrovna vysílají Kriminálku Las Vegas nebo Krok za krokem. Jenže prakticky na každé televizní stanici je to stejné a neustále všechny tyto pořady vidíme dabované. Samozřejmě tam stále můžeme vidět různé nápisy v původním jazyce a kulturní vložky ze země, ze které pořad pochází, ale částečně se tak pořad ochuzujeme o kus filmu. Není divu, česká společnost je na to zvyklá a není to vůbec udivující. Proč by měl kdokoliv chtít, ať jsou pořady vysílány třeba s českými titulky. Český dabing mu umožňuje to slyšet tak, jak to je, nemusí se na to nějak extra soustředit a je to prostě ve všech ohledech pohodlné. Myslím, že je to škoda a spousta diváků neví, že to může být skvělý způsob jak se třeba něco naučit nebo mít lepší požitek z filmu, třeba jenom proto, že originál je zkrátka originál a ať už daběři udělají české znění sebelepší, tak se tam vždy něco ztratí anebo naopak tam bude něco přebývat. Proč?

Zaprvé, z čistě požitkového a obsahového hlediska, se ne všechny anglické fráze dají doslovně přeložit do češtiny a i významově blízký nebo ekvivalentní překlad to často nepojme na sto procent, což je samozřejmě logické a musí se s tím počítat. Z toho i vyplývá, že jakmile přijde ve filmu nebo seriálu na jakékoliv hraní se slovy, čeština to taktéž nemůže úplně perfektně převést a málokterý překladatel si s tím neporadí bez křečovitých výmyslů, což jde často i v daném dabingu slyšet. Umělecky se taktéž ochuzujeme často i specifický způsob hraní kýžených herců. Je velice časté, že herci, za účelem maximálního hereckého výkonu, používají speciální dikci nebo se snaží mluvit specifickým hlasem anebo musí podle scénáře používat nezvyklý slovník. A i když jsou různá česká znění, které všechny tyto věci dokážou dobře provést a některé dabéřské výkony jsou opravdu skvělé, v poslední době se stává vytváření dabingu spíše rychlým procesem, aby byl dabing co nejrychleji hotový. Tudíž se ztrácí kvalita i požitek z filmu. Je pravda, že co se týče problému s překladem různých anglických frází a slovních hrátek titulků často nemůžou moc pomoci, ale pokud angličtině aspoň trochu rozumíte, rozhodně máte větší pravděpodobnost všechny tyto věci pochytit, než pokud se díváte na film nebo seriál s dabingem.

Dalším důvodem, proč je často lepší zvolit zhlédnutí filmu s titulky, je prostě a jednoduše ta možnost se něco naučit. Posloucháním angličtiny a spojováním si to s tím, co čtete v titulcích, se podle mě člověk může hodně naučit a není to jenom o slovíčkách. Jde také o to, že člověk slyší výslovnost rodilých mluvčích a poslouchá celou dobu angličtinu tak, jak má znít.

Samozřejmě může mít dabing i jisté výhody a často obohatit zážitek nebo potěšit něčím unikátním, co v původním filmu nenajdete. Perfektním příkladem můžou být Simpsonovi, které Česká televize vysílá od roku 1993 a už v té době vytvořila skvělý tým dabérů. Takoví herci jako Vlastimil Zavřel, Jiří Lábus, Martin Dejdar nebo Helena Štáchová udělali a stále dělají dobrou práci a i samotní překladatelé také. Jen je trochu smutné, že se jedná v českých televizích spíše o výjimku. Ostatní televize by se tímto mohli inspirovat a často neodvádět, co nejrychlejší a nejběsílejší práci, co můžou. Dobře odvedený dabing totiž může také otevřít lidem dvířka k angličtině a trošku je motivovat k poznávání cizí kultury a řeči.

Řekl bych, že dabing je v našich televizích už samozřejmá věc a to se asi v dohledné době už nezmění, ale i přesto s tím jde něco dělat. Nejde o to, aby každý přestal z trucu sledovat cokoli, co je dabované, ale aby se občas zamyslel, že za tím může být něco jiného a často i užitečného a zajímavého. Sám tedy doufám, že se v českých televizích začnou častěji objevovat filmy, seriály a pořady v originálním znění s titulky.

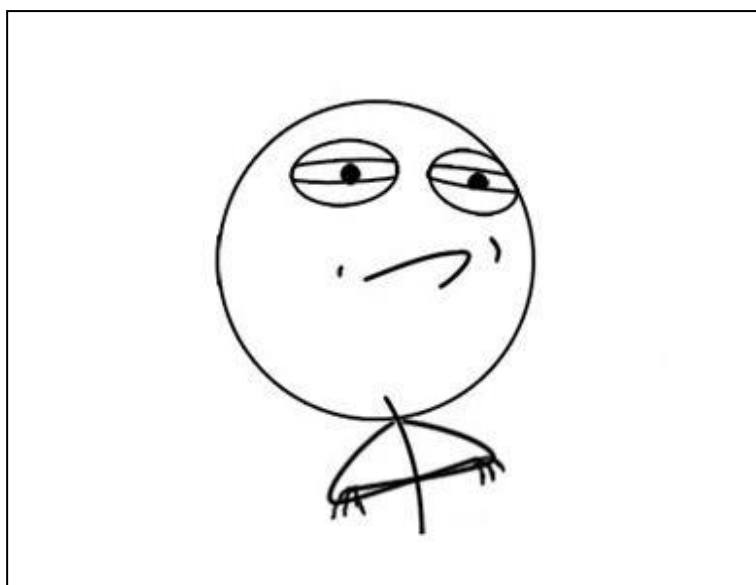
2.2 Dabing a titulky v kinech

V minulosti to bylo s dabingem v kinech obdobné jako už v zmiňované televizi a i když bylo stále hodně filmů k vidění s titulky, naprostá většina známějších, velkoprodukčních a očekávaných filmů byla v kinech promítána jen s dabingem. Hlavním důvodem se staly děti, které neuměly číst anebo to nedokázaly dostatečně rychle. Šlo hlavně o strategický tah distributorů. Jakmile jde na film celá rodina i s dětmi, utratí tam samozřejmě mnohem víc peněz, než kdyby se šlo bez nich. Tohle stavělo fanoušky originálu do situace, kdy některé filmy nemohli v kinech, tak jak by chtěli a tak jak by za to byli ochotni dát peníze. Zlom pak nastal v roce 2009. V létě toho roku šel do kin film Transformers 2 a díky velkému boomu mezi dětmi, který nastal po vydání prvního filmu o vesmírných robotech, oznámil distributor Bontonfilm CZ, že film promítán s českým dabingem, nikoliv s titulky jako to bylo s prvním filmem. Toto odstartovalo spoustu protestů mezi filmovými fanoušky, obzvláště po vydání prvního traileru na tento film, který byl taktéž dabovaný. Najednou začalo distributorovi přicházet spousta e-mailů se stížnostmi na absenci možnosti vidět film v originálním znění s českými titulky. Dokonce se začali zakládat facebookové stránky vyjadřující zájem o to, aby byl film promítán s titulky. Celá situace nakonec dopadla tak, že Bontonfilm dal do distribuce pár kopií v originálním znění, které bylo možné vidět v multiplexech ve větších městech. Fanoušci tedy dostali alespoň částečnou satisfakci. Tím ale samozřejmě celá situace neskončila a podobných požadavků z řad fajnšmekrů přicházelo více a více, což nakonec dospělo až do dnešního stavu, kdy prakticky každý film, který jde u nás do distribuce s dabingem, je možno taktéž vidět s titulky a to ve všech multiplexech. Výjimkou jsou snad jen vyloženě dětské filmy jako pohádky nebo animované filmy, ale dokonce i tyto filmy

můžete v originálním znění vidět alespoň ve velkých multiplexech v Praze. Všechno toto dění dokazuje, že zájem o angličtinu ve filmech i o angličtinu samotnou v ČR existuje, a že je i vyslyšen.

3 Angličtina a internet

V posledním desetiletí se s angličtinou můžeme zřejmě nejvíce setkávat na internetu. Největší podíl na tom mají sociální sítě (Facebook, Skype, Twitter, Ask.fm, v dřívější době i ICQ), sítě, nabízející sdílení fotek nebo videí (Youtube, Instagram, 9GAG) a v neposlední řadě taky Google. I když jsou všechny tyto servery k dispozici v češtině a neznalost angličtiny vám prakticky nebrání v používání těchto sítí, člověk se i tak v nich setká s angličtinou skoro denně. Spousta funkcí se dostala i do české mluvy („likni to“ „scrolluj dolů“) a realita je taková, že pokud se pohybujete na internetu pravidelně a aktivně, tak se angličtině nevyhnete, což může být pro angličtinu velké pozitivum. Příkladů se může najít několik. Ať už zmíněné funkce („like“, „share“, „follow“, „hashtag“), které se dostaly i do normální terminologie internetu v češtině nebo třeba spoustu internetových fenoménů z Youtube nebo z webů s obrázkovými vtipy. Zde může být příklad fenomén MEME, který hlavně asi v roce 2013 zasáhl celý internetový svět. Obrázkové vtipy zachytávající různé lidské stavy a nálady se staly jednou z věcí, které se do češtiny nepřekládají a i tak každý člověk ví, o co jde. Vědět, co znamená „Challenge accepted“, „You don't say“ nebo třeba „True story, bro“ je už dnes naprosto normální a může to fungovat jako jistý poutač do světa angličtiny.

Obr. 6 MEME Challenge Accepted

Podobný vliv má i velmi populární web 9GAG založený roku 2008. Je to web, na kterém můžete prakticky donekonečna procházet obrázky, videa a gify s vtipným obsahem a kde můžete najít i už zmiňované MEME. Všechny tyto vtipy a obrázky jsou kompletně v angličtině a často se v nich i s anglickým jazykem hraje a různé vtipy jsou založeny právě na variabilitě a bohatosti angličtiny. Dnes už je 9GAG spojený i s Facebookem, tudíž se tomu opět prakticky nevyhnete. Další případ jsou virální videa na serveru Youtube, která jsou taktéž nejčastěji v angličtině a mohou mít podobný vliv jako např. sledování filmů v originálním znění s titulky. Celý internet je tak naprosto otevřený a obrovský vesmír, ve kterém můžete bádát a k tomu, abyste toho probádali, co nejvíce, se vám angličtina bude velice hodit. Myslím, že s příchodem internetu narostla taky obecná znalost jakési základní angličtiny hlavně u mladých lidí a taktéž to donutilo spoustu lidí, kvůli pracovním nebo obchodním příležitostem přes internet nebo jenom kvůli zábavě, se angličtině víc věnovat a mít o ni větší zájem. Internet dnes používá prakticky každý a pro všechny neanglicky mluvící lidi to může být výzva k většímu poznávání tohoto jazyka. Jen do toho.

4 Angličtina a hudba

4.1 Působení angličtiny v hudbě

Snad úplně nejvíce angličtiny můžou Češi a i jiné národy slyšet v hudbě. Celý dnešní hudební průmysl je založen na umělcích a hudebnících z anglicky mluvících zemích. Celá produkce rádiové a populární hudby je z naprosté většiny v angličtině. Pokud si zapnete jakékoliv rádio, z 90 procent uslyšíte písničky s anglickými texty. Tento fakt má velký dopad na to, jak lidé vnímají angličtinu a také na to, jak vnímají hudbu. Toto může mít na lidi různé vlivy. Některé lidi to víc motivuje k tomu, aby se jazyk naučili. Někteří lidé zase slepě opakují anglické fráze, jejichž význam je jim naprosto neznámý. Dobrá zpráva je, že posloucháním anglických písniček se člověk učí anglicky prakticky pasivně a může mu to pomáhat pochytit přízvuk nebo výslovnost. Užitečné je taktéž to, když je člověk přemýšlející a zvědavý a hledá v dané muzice nějaký význam nebo hloubku. Pokud se mu líbí nějaká písnička čistě z hlediska hudby a zpěvu, ale zároveň chce vědět o čem je text a jaký je vlastně význam celé písničky, může si dohledat text a snažit se mu porozumět. Tímto pak zjistí, zdali je celá písnička o čem naprosto banálním a nesmyslném anebo jestli v ní opravdu taková hloubka nebo význam, který vyzařuje z hudby. Hudba možnost vyhledání si o čem je poskytuje a to je skvělé a umožňuje to motivovat člověka k dalšímu poznávání angličtiny. Naopak to ale může mít i některé nevýhody. Je možné, že spoustu lidem to může vadit a nemusí mít takový zájem o poznávání nového jazyka, což pak vede člověka k tomu, že se může ochudit o spoustu dobré hudby. Toto sám vidím i u sebe, protože je jenom opravdu málo kapel a hudebníků, které poslouchám, aniž by neměli české, anglické nebo slovenské texty.

Člověk prostě přirozeně hledá to, čemu rozumí. Angličtina má v tomto případě určitou výhodu. A to tu, že je opravdu v 90 procentech veškeré hudební produkce, tudíž se jí člověk v hudbě nevyhne, na rozdíl od ostatních jazyků. Jsou tu i další nevýhody. Jak už jsem zmínil, spoustu lidí může slepě vykřikovat některé fráze nebo části textů, aniž by věděli, co vlastně znamenají. Samozřejmě to není moc ideální, protože se v tu chvíli stáváte ovečkou kapely nebo umělce, který tu skladbu napsal. Velice častým případem může být i kontrast nálady skladby a samotného textu. Například písnička „Pumped Up Kicks“ od kapely Foster The People popisuje příběh školáka, který vezme tatínkovi ze šuplíku jeho zbraň a postřílí všechny ve škole. Samotná hudba k písni je velice chytlavá a má pohodovou a nakažlivě příjemnou atmosférou. Spoustu lidí si je tedy mohlo zpívat, ale sami často nevěděli o čem je. Určitě to sice není žádná katastrofa a pravděpodobně to nikdo moc neřeší, ale jde jen o princip. Přijít tím můžete o to, co samotná kapela chtěla říct a taky nevíte, co vám jde z úst a o čem vlastně zpíváte nebo co na vás vlastně tak dobře působí. Nejedná se o žádný závažný problém, ale dobře to ukazuje působení angličtiny v hudbě, kterou slyšíme všude kolem sebe.

4.2 Angličtina v české hudbě

Jak už jsem zmínil, v dnešní době je naprostá většina hudby v angličtině a klíč k mezinárodní popularitě jsou pro hudebníky právě texty v angličtině. Na toto samozřejmě reagují i české kapely a čeští muzikanti. Důvod pro to, aby měli anglické texty je tedy jasná možnost proslavit se globálně a mezinárodně, protože písničky v češtině samozřejmě většina lidí na této planetě poslouchat nebude. Pro kapely se ale i tak jedná o jisté dilema, protože angličtina často na české (hlavně starší) publikum moc nepůsobí. Je to tedy volba mezi možnou hodně velkou popularitou v ČR, ale zahazením možnosti mezinárodního uznání a možnou nelibostí českého publika, ale zároveň otevřeným dvířkám do zahraničí. Objektivně a jasně se nedá říct, co je lepší možnost a myslím, že pro většinu kapel se jedná o opravdové dilema. Co může trochu nahrávat angličtině, je její jednoduchost a chytlavost, tudíž pro hudebníky, co úplně neví, co s texty, můžou zvolit angličtinu a tak trochu se schovat za cizí jazyk. To ale samozřejmě platí jen, co se týče ČR a pokud skupiny prahnou po mezinárodním zviditelnění, taky je pro ně volba jednoduchých a nepropracovaných textů neideální. V tomto se skýtá i další problém a to je přednes těchto anglických textů. I různých českých kapel, které zpívají anglicky, můžeme vidět mírný amatérismus. Špatná výslovnost je opravdovým nešvarem u těchto kapel a je to právě to, co je sráží dolů. V tomto případě je tedy lepší, aby se kapely držely svého rodného jazyka. Existují ale i výjimky a rozhodně není nemožné mít českou kapelu, která minimálně angličtinou zní opravdu anglicky. Příklad můžeme vidět u takových kapel, jako jsou například Charlie Straight, Sunshine, Please The Trees nebo u nové vlny indie rockových kapel v ČR. Jen je bohužel nešťastné, že často jsou tyto kapely málem známější

v zahraničních zemích než v Evropě. Jednou z mála výjimek můžou být už rozpadlí Charlie Straight, kteří se chlubili v Česku velkou popularitou. Realita je tvrdá a v současnosti pro české kapely platí to, že pokud nemají zpěváka s opravdu dobrou angličtinou a anglickou výslovností, nemůžou mít žádné ambice v zahraničí.

5 Vliv angličtiny na češtinu a ostatní jazyky

Jedním z dalších a taky jeden z nejvýraznějších aspektů vlivu angličtiny je její vliv na náš rodný jazyk a na naši mluvu. Je to jeden z vlivů, který asi dnes zažívá každý. Angličtina je mezinárodní jazyk, je rodným jazykem asi 430 miliónů lidí a druhým jazykem podle různých odhadů až miliardy lidí (i když se často uvádí jakékoliv číslo od 200 miliónů do 1 miliardy). Jazyk s takovým obřím rozšířením má tedy samozřejmý vliv na ostatní jazyky. Obecně můžeme vidět v tomto ohledu hlavně působení nových internetových pojmů, které se z původních anglických názvů přejímají i do ostatních jazyků. Pojmy jako Wi-Fi, router, web nebo samotné slovíčko internet jsou už v dnešní době známé po celém světě a skoro každý ví, o co jde. Další výraznou věcí můžou být fráze z už zmíněné hudby, které se díky popularitě nebo chytlavosti písničky dostanou do podvědomí i širší neanglicky mluvící veřejnosti. Může jít o fráze jako „We are the champions!“, „I’m sexy and I know it.“, „Call me maybe.“ nebo „Gangnam style“. I když zrovna u posledního jmenovaného je zajímavé, že jde vlastně o korejsky zpívanou skladbu, ale právě ústřední refrén, který písničku tak zpopularizoval, je v angličtině a i to může leccos říct o vlivu angličtiny na svět. Kdyby se měly přidat i další slovíčka používaná v našem jazyce přejatá z angličtiny, tak jedno z nejstarších je zřejmě slovíčko „sexy“. Pak je velice populární a neustále používané i slovo „cool“. Spoustu lidí by nazvalo písničku spíš „songem“ a když chce kamarád říct, aby se na něco ten druhý podíval nebo poslechl nebo prostě něco vzal v potaz, tak často řekne „zčekuj to“ od anglického slova „check“. V posledních letech se staly velice používanými i anglické zkratky jako LOL, OMG atd. Takových příkladů by se určitě našlo ještě víc a jde o věc, která do našeho jazyka už přirozeně patří a nikdo se jí nediví.

Když ale vezmeme v potaz, kolik lidí mluví anglicky druhým jazykem, ten vliv musí být i opačný. Je logické, že když mluví pomalu více lidí anglicky druhým jazykem, než prvním, tak bude spousta slov a různých jazykových vlastností taky přejato do angličtiny. Typickým příkladem může být slovo „robot“ bratřích Čapků. V knize „The History Of English Language“ autorka Brigit Viney dokonce mluví o tom, že by se v budoucnu mohly na některých místech ve světě používat různé variace angličtiny, rozdílné od té základní a standartní jakou známe dnes. Další teorie říká, že by se angličtina mohla rozdělit do mnoha jazyků, tak jako se dříve latina rozděbila např. do francouzštiny, španělštiny, portugalštiny a dalších. A dokonce vládnu i obavy, že by angličtina mohla nahradit

mnoho ostatních jazyků, a proto se proti ní bude spousta vlád ohrazovat a bude se ji snažit zastavit ve svém rozšíření a růstu. Tak či tak, je budoucnost angličtiny nejistá a na to, co se s ní stane, si budeme muset počkat. Ačkoliv by nebylo ideální, aby angličtina opravdu kompletně ovládla některé části naší planety a kvůli tomu by pak zanikly různé jiné jazyky, zároveň by ale nebylo ani ideální, aby úplně zanikla současná velice bohatá angličtina, která je opravdu čím dál víc komplexnější a čím dál víc baví. Určitý posun a změna postupem času jsou ale asi nezbytné, a tak bude zajímavé sledovat, jak se angličtina bude vyvíjet. Nezbyvá než všechno dění kolem angličtiny sledovat a dozvídat se o ní a zkoumat ji pořád víc a víc.

Závěr

Jak je tedy vidno ze všech uvedených příkladů, angličtina je opravdu jazyk, kterým se mluví a používá se nejen v prakticky veškerém centru dění ve světě, ale i často v České republice. Dokonce i v tak malé zemi ve střední Evropě jako je ta naše, je častý výskyt i jiného jazyku, než náš rodný. Angličtina si během historie vybudovala takovou popularitu a rozšířenost, že se vyskytuje opravdu všude a to jak ji všude kolem sebe vidíme a vnímáme, už nikomu nepřijde divné. Naopak jde o jazyk dneška, a i když se debatuje o tom, že bude angličtina nahrazena brzy čínštinou nebo třeba španělštinou, myslím, že pokud nenastane něco takového, jako byly hromadné kolonizace v minulosti, tak v dnešním globalizovaném světě už podle mě takový zásadní obrat, jaký udělala angličtina, udělat nejde. Obzvlášť když si uvědomíme, že ze všech nejrozšířenějších jazyků má angličtina asi nejjednodušší gramatiku a jde se zřejmě nejrychleji naučit. I proto je podle mě škoda, že spousta lidí v Česku nemá o angličtinu zájem a nechtějí se ji učit. I když i v tomhle ohledu můžeme od roku 1989 vidět určitý posun a zvýšený zájem o angličtinu, hlavně u starších generací. Co se taktéž zlepšilo, je podle mě taková ta průměrná schopnost užití angličtiny u všech lidí a u dnešních mladých lidí narozených v devadesátých letech minulého století můžeme taktéž vidět celkem zvýšenou úroveň, kterou mluví anglicky. Angličtina je tedy přístupná všem a všichni mohou s trochou úsilí využívat jejich výhod. Na druhou stranu by ale nemělo jít o úplné zaniknutí rodného jazyka a taky bychom neměli angličtinu pouštět úplně všude. Jak jsem uváděl v různých příkladech, angličtina může výrazně zasáhnout do naší kultury, ale to neznamená, že by její kultura měla kompletně nahradit tu naši. V tomhle ohledu bychom si tedy zároveň měli dávat pozor. Pořád to ale neznamená, že bychom se měli před angličtinou naprosto uzavřít, spíš ji poznávat lépe a lépe a brát si z ní jenom to dobré a prospěšné a zároveň zůstávat u rodné a nám přirozené kultury. Co víc ještě říct? Poznávejte angličtinu a nebojte se ji, za pokus to stojí, i kdybyste po chvíli zjistili, že vás to natolik neoslovuje. Život máme jen jeden a angličtina nám v něm může otevřít spoustu možností a poskytnout spoustu zážitků. Tak toho využijte. Stojí to za to.

Prohlašuji, že na celé práci jsem pracoval samostatně a uvedl jsem použitou literaturu.

V Olomouci, červen 2014

podpis

Literatura a zdroje

knihy:

VINEY, B: *The History Of English Language*. Oxford, Oxford University Press, 2008

webové stránky:

[online]. [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: <http://knowyourmeme.com/memes/sites/9gag>

[online]. [cit. 2014-05-28]. Dostupné z: <https://creativemarket.com/blog/2013/09/11/take-what-you-need>.

[online]. [cit. 2014-05-28]. Dostupné z: <http://knowyourmeme.com/memes/challenge-accepted>